

Titel: BREV TIL: Hans Jørgen Uldall FRA: Louis Hjelmslev (1955-07-23)

Citation: "BREV TIL: Hans Jørgen Uldall FRA: Louis Hjelmslev (1955-07-23)", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 1. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds:
https://tekster.kb.dk/catalog/Ih-texts-kapsel_035-shoot-workidacc-1992_0005_035_Uldall_0560/facsimile.pdf (tilgået 04. august 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

23.7.1955.

Kære Uldall,

Mange tak for dit brev af 16. ds. Jeg har ventet lidt med at svare, for at overveje hvad der i den foreliggende situation kunde blive den mest tilfredsstillende løsning af spørgsmålet om udsendelse af Outline I. I mellemtiden har Hoder meddelt mig at også han har hørt fra dig igen, og jeg har haft lejlighed til en kort samtale med ham i telefonen, inden han iafstes rejste til Helsingfors (dog efter at han havde sendt dig svar på dette dit sidste brev).

I første omgang synes jeg det bedste er at vi ser på de praktiske muligheder, og det er derfor vigtigt kun dette jeg skriver om denne gang. At der tillige kan være forskellige misforståelser og/eller erindringsforskydninger os imellem, har i og for sig mere teoretisk interesse, omend jeg dog meget gerne vil vende tilbage til saadanne ting, og forsørgt også til adskilige videnskabelige spørgsmål, naar nu først det praktiske anliggende er klaret.

Jeg har et forslag at forelægge dig. Jeg tørvede lidt med det endnu, dels fordi det ikke kan blive det ideelle, og dels fordi jeg ikke kunne mig at forlaget ville være let at få til at gaa med på det. Imidlertid nævnte jeg det igaar for Hoder, og han sluttede sig straks fuldt ud til det, hvilket han gav mig lov til at sige dig.

Forslaget går udpaa følgende. Jeg skriver ikke nu nogen indledning, heller ikke det endelige forord til hele publikationen, men et forelsbigt forord, hvori der - foruden den tak til fonds og forlag, som selvfølgelig i hvert fald skal være der - i nogenlunde korthed sigeres, at hermed udsendes første levering (first instalment), og at det påtænkes i følgende levering(er) at bringe fortsættelse og supplements, nemlig dels Glossematic Procedure, dels det nødvendige i retning af en redigelse for forholdet mellem det i vores publikationer (samt undervisning og foredrag) hidtil benyttede tekniske apparat (formeltegn, termini, definitioner). (Det er jo rimeligt og vist også nødvendigt déri, altsaa til den tid, at tage hensyn til hvad andre har publiceret om eller ved hjælp af dette vort tekniske apparat i dets forskellige udformninger; forelsbig først og frem-

mest Siertsema og Flydal; men der vil jo komme flere, og ogsaa af den grund er det bedre at vente med dette.)

Lidt skal der vel siges om grunden til at man valger denne fremgangsmaade. Men mon det ikke er tilstrækkeligt at henvise til vor stadige adskillelse, som har gjort det mere praktisk at udforme værket som en issere serie bidrag, dels forfattet af dig, dels af mig, dels eventuelt af os begge i forening.

Dette forelsbige forord pagineres naturligvis smørskilt, - eventuelt bør det maaske blot indlægges læst i eksemplarerne.

Fordelen herved skulde være, at bogen kan udsendes højt u-forandret, eller naturligvis med de forandringer, som du og jeg muligvis let kunde blive enige om; forslag hertil kan jeg meddele dig i næste omgang, medmindre du er sikker på at foretrække at der ingen forandringer indføres.

Det forelsbige forord, hvortil jeg som sagt i tilfælde af din principielle tilslutning skriver et udkast, tenkes underskrevet af os begre. Dette involverer, at du kan lave ændringsforslag til mit udkast, naar du har faaet det.

Det er naturligvis kun hovedtrækene af ovenstaende, som jeg har meddelt Hoder, nemlig kun det der kan have interesse for forlaget, altsaa det mere tekniske, ~~at~~ at bogen udsendes omrent som den foreligger nu, blot forsynet med et af os begge underskrevet forelsbigt forord. - De forskellige instalments skulde saa, efter Hoders forslag, som jeg synes er fornuftigt, kunne købes smørskilt.

Hoder rejste saa spørgsmalet om titlen. Efter aftale med ham har jeg idag ogsaa overvejet dette, og jeg har nu et forslag, som jeg regner med at han uden videre vil kunne tiltrænde. Den egentlige titel: Outline of Glossematics synes jeg bestemt ikke man skal ændre: bogen ventes under denne titel, og desuden er vel egentlig ogsaa Outline et godt udtryk for at betegne en læsere sammenknyttet samling studier. I undertitlen behøver man blot at ændre A Study til Studies: Studies in the Methodology of the Humanities with Special Reference to Linguistics.

I forbindelse hermed vil jeg saa foreslaa, at der i stedet for Part I: General Theory kommer til at staa: I: Introduction, II: Glossematic Algebra. I stedet for I: Introduction ogsaa samme!

I: General Principles, saadan som du nu skriver i dit brev (jeg havde glemt, at den ændring var indført, men i og for sig synes jeg godt om den, også selvom der ikke kommer en ekstra Introduction).

Fordelingen af vores navne tanker jeg mig som hidtil: Altseet begge navnene på Outline of Glossematics, og dit navn alene på I + II.

I forbindelse med dette sidste, man usædvanligt af mit forslag isvrigt, vil jeg dog gerne spørge dig, hvordan du vilde se på, om både du og jeg stod som forfattere af I (altså Introduction eller General Principles). Jeg kan fuldtud underskrive på alt hvad der står i det kapitel. Slutte du dig til dette forslag om, at begge forfattere tager det fulde ansvar for den principielle indledning, har jeg dog et par spørgeråsmål eller ændringsforslag parat; det er kun underordnede punkter; og selvom du ikke vil følge dem, eller ikke nu føler dig opplagt mere til at ændre eller tage op til fornyet overvejelse, vil jeg også gerne tage ansvaret for alt, sådan som det står. Fordelen ved forslaget skulde naturligvis være, at det også uadstil tyldeligt er tilkendegivet, at vi begge står inde for principperne.

Uden idag at komme nærmere ind på II (Glossematic Algebra) vil jeg blot sige, at du i hvert fald alene bør stå som forfatter til den, især fordi algebraen er din indsats. At jeg ikke endnu er færdig med mine overvejelse over om jeg kunde slutte mig til den i samme omfang som for indledningens vedkommende, er selvfølgelig skrækkeligt, men vil efter dette forslag blive irrelevant: viser det sig, at jeg kan slutte mig helt til algebraen, er det kun så meget des bedre.

Vi kan så, naar det praktiske spørgeråsmål er klaret, drøfte videre det, som i sjæblikket skiller os (hvis det gør). Jeg har hele tiden set sådan på det (lige siden 1951, om ikke endda før), at der ikke er nogen modsætning mellem vort første system (dato 1940) og din algebra (+ omlavede definitioner), ejheller noget i retning af en dyberegående forskel, men at din algebra er en mere findelt gengivelse af systemet af 1940. Jeg er derfor ikke betydelig mht selve indholdet af algebraen, kun mht dens praktiske anvendelighed indenfor et nogenlunde begrænset tidsrum, samt mht hensigtsmæssigheden af at fremstille den for

læserne som det eneste system af formeltegn og definitioner: dette vilde forvirre unsdigts, og jeg er som sagt stadig ikke sikker paa, at jeg nogensinde vilde kunne naa at gennemanalysere et passende antal sproglige eksempler, til brug for Glossematic Procedure, efter den mere findelte algebra.

Vi haaber meget vi ser Buster og hendes mand. Vi tager til Raageleje den 31. ds. Men post omadresseres naturligvis, og maa-ske finder de ogsaa paa at ringe til min svigerfar, medmindre de træffer Rudie eller Harald paa min telefon.

Vi har en næsten for sterk sommervarme, men nyder den dog ovenpaa de klimatisk alsjere aar der gik forud. Naturligvis endte det med at vi maatte have os en anden hund. Det blev en ru-haaret Fox, nu 5 maaneder gammel, dens navn er Kit, hvilket ikke er vores skyld; folk siger, at hver gang jeg faar en hund, sat-ter jeg bare et k til.

Mange venlige hilsener fra os begge
din hengivne